

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Zahořany, okres Domažlice

345 47 Zahořany 12

Identifikátor školy: 600 065 324

Termín konání inspekce: 4. – 14. října 2004

Čj.:	d1-1082/04-1204
Signatura:	od1ay103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola sídlí v účelové budově v centru obce. Původně byla vybudována jako dvojtřídní předškolní zařízení, v současné době má jednu třídu. Zřizovatelem je Obec Zahorany sídlící na adrese 345 47 Zahorany 7. V letošním školním roce má škola zapsáno dvacet dětí ve věku dva až šest let. Stanovená kapacita je devětadvacet dětí. Provoz mateřské školy začíná v půl sedmé ráno a končí ve čtyři hodiny odpoledne. Výchovně-vzdělávací činnost vychází ze schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, vydalo MŠMT, květen 2001). Součástí mateřské školy je školní jídelna.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky mateřské školy, průběh a výsledky spontánních a řízených činností ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost předškolního zařízení zabezpečuje ředitelka školy spolu s učitelkou, která nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich pracovní doba je stanovena tak, že ředitelka pracuje na plný pracovní úvazek, zajišťuje dopolední provoz a tím i hlavní část průběhu výchovně-vzdělávacích činností. Učitelka se zkráceným úvazkem (0,877) pečuje o děti v době pobytu venku, oběda, odpoledního klidu a při jejich předávání rodičům.

Organizaci chodu školy včetně jeho závazných pravidel stanoví „Školní řád“ a „Vnitřní řád“ s přílohami. V uvedených dokumentech je vymezena organizační struktura provozu a denní režim mateřské školy, povinnosti a kompetence personálu, práva a povinnosti rodičů dětí apod. Přenos informací uvnitř pracoviště probíhá ústně, v každodenním osobním kontaktu ředitelky s personálem. Pracovní porady (provozní či pedagogické) nejsou v současné době uskutečňovány, předávání informací není nijak doloženo.

V oblasti vedení zaměstnanců uplatňuje ředitelka spíše liberální styl. Daří se jí vytvářet ve škole vlídné a nekonfliktní ovzduší, kde vzájemná komunikace vychází z partnerství a respektu. Metodické vedení nekvalifikované učitelky (pro případ potřeby nutného zástupu za nepřítomnost ředitelky) je z předložené dokumentace málo patrné a neprůkazné. Vzhledem k tomu, že učitelka pracuje pouze na tzv. odpolední směně, není realizována ani žádná hospitační činnost. Hodnocení práce školy za uplynulý rok je zpracováno jako součást Výroční zprávy. Jeho celkovou výpovědní hodnotu snižuje neúměrná stručnost a formálnost.

Zvyšování odborného růstu pedagogických pracovníků probíhá na základě samostudia. Účast na vzdělávacích seminářích v současné době chybí nebo je zcela ojedinělá.

Stávající personální podmínky v zásadě neohrožují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Umožňují uskutečňovat výchovně-vzdělávací činnost předškolního zařízení. Některé uvedené nedostatky však ovlivňují její kvalitu. Metodické vedení nekvalifikované učitelky je nevýrazné, chybí systematické další vzdělávání ředitelky, průkaznost v předávání informací. Vzhledem k uvedeným skutečnostem byla oblast personálních podmínek hodnocena jako vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorové podmínky mateřské školy jsou optimální, neboť má k dispozici plochu a místnosti určené původně potřebám dvou tříd. Herny (z nichž jedna slouží současně jako tělocvična) jsou světlé a velké. Přiléhají k nim toalety s umývárnou, šatna dětí, sklad pomůcek, kuchyně a za krátkou spojovací chodbou rozlehlá ložnice. V budově se nachází také ředitelna, zázemí pro personál (šatna, WC...) a další skladovací prostory. Interiér mateřské školy působí čistě a esteticky. Nábytek, kterým je třída a herna zařízena, je většinou starší, ale funkční. Jeho sestavení je uzpůsobeno tak, aby skříňky či police s herními materiály byly dětem přístupné. Nabídka tematických hracích koutků, různých druhů stavebnic, hraček i dalších učebních pomůcek je na průměrné úrovni. Škola je přiměřeně zásobena hudebními nástroji, audiovizuální technikou, tělovýchovným náradím či výtvarnými materiály. K budově přiléhá velká, pečlivě udržovaná a upravená školní zahrada. Její základní zařízení umožňuje trávit zde s dětmi rekreační pobyt. Ředitelka věnuje materiální oblasti pozornost a plánuje potřebná zlepšení, která se jí daří postupně uskutečňovat.

Současné materiálně-technické podmínky umožňují plnit program předškolního vzdělávání. Vnitřní vybavení i vnější prostředí mateřské školy působí příznivým estetickým dojmem. Vzhledem k optimálním prostorovým podmínkám, počtu zapsaných dětí i možností venkovské mateřské školy je úroveň sledované oblasti celkově velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola má zpracovaný školní a třídní vzdělávací program s názvem „Z pohádky do pohádky“. Obsahuje hlavní cíle výchovně-vzdělávacího působení, vychází z výše jmenovaného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Na uvedený školní dokument „Z pohádky do pohádky“ těsně navazuje plánování. Je dlouhodobě orientováno na málo efektivní výběr vzdělávacích cílů, drží se stereotypů, postrádá nové prvky.

Povinná dokumentace stejně jako dokumentace prokazující naplňování vzdělávacího programu je vedena. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna před jejich zneužitím.

Kontrola plnění vzdělávacího programu probíhá spíše rámcově, podle stanovených kritérií. Její hloubka a efektivita je omezena tím, že ředitelka hodnotí převážně sebe sama.

Organizace denního programu většinou respektuje zásady psychohygieny a také individuální potřeby dětí (zájmy, jídlo, pití). Sledované aktivity, až na výjimky, odpovídaly vývojovým, poznávacím, emocionálním i sociálním zvláštnostem předškolního věku. Poměrně častým jevem byla nadbytečná souhrnná délka řízených aktivit (tj. cvičení, společná svačina a další činnost řízená učitelkou). Děti trávily dostatečnou dobu pobytem venku, kromě prvního dne inspekce byl přiměřený časový prostor věnován volné hře. K úspěšné realizaci vzdělávacího programu přispívalo klidné ovzduší.

Škola podporuje pravidelný kontakt s rodičovskou veřejností a věnuje pozornost i rozličným mimoškolním aktivitám (návštěvy kulturních pořadů v okresním městě apod.). V prostorách šatny učitelky shromažďují výtvarné práce a výrobky dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Výchovně-vzdělávací činnosti s dětmi byly sledovány v průběhu dvou dnů konání inspekce. Vedla je pedagogická pracovnice s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Nedostatkem je, že oblast plánování spontánních i řízených činností postrádá efektivnější postupy. Jak již bylo uvedeno, převažuje formálnost a výpovědní hodnota plánovaných tematických bloků je většinou nízká. Sledovaný pedagogický proces byl předem připravený, pohybové aktivity promyšlené.

Spontánní činnosti probíhaly v klidném prostředí a za laskavého přístupu učitelky. Děti si hrály individuálně nebo v menších skupinkách s různými hračkami a stavebnicemi. Nedokázaly se ještě do hry plně a na delší dobu zabrat nebo ji samostatně dále zdokonalovat. Méně patrné byly také charakteristické znaky kvalitní hry, např. prvky tvořivého myšlení, vzájemné součinnosti, bohaté dětské fantazie, komunikace apod. Nedostatkem, sledovaným v prvním dnu inspekce, bylo vytěsnění volných her činnostmi řízenými. Některé děti (přicházející teprve kolem osmé hodiny ranní) neměly možnost přiměřeně si pohrát, neboť hra byla předčasně ukončena.

Pohybové aktivity, zařazované jako společné ranní cvičení, měly příkladnou svižnost, gradaci i účinnost směrem k dětem. Využívaly podnětné prvky jógy a vhodné tělovýchovné pomůcky. Jejich kvalita byla výrazně nadprůměrná.

V ostatních řízených činnostech byla patrná snaha včlenit do denního programu integrovaný celek zahrnující aktivity poznávací, estetické, jazykové atd. Zvolené formy práce byly v úvodních částech nevhodně orientované didaktizujícím směrem (např. abstraktní pojmy, předávání „hotových“ poznatků slovně, málo prostoru pro fantazii atd.). V konečné fázi sledovaných činností se již objevovaly efektivnější metody (např. smyslové hry či zapojení dětí do praktické činnosti). Pedagogický styl respektoval dětskou osobnost. Motivace většinou vycházela z podnětnosti prostředí (např. využití přírodnin jako pomůcek). Hodnocení postrádalo výraznější orientaci na prožitek dítěte a více emočního zapojení. Z hlediska psychohygieny byla v některých případech zaznamenána přílišná délka činností řízených a naopak nedostatek časového prostoru pro volnou hru (již uvedeno výše).

Pozitivním jevem sledované oblasti bylo přirozené učení smyslovým poznáním a vlastní činností dětí. Příkladným způsobem probíhaly pohybové aktivity. Naopak málo podnětné byly úvodní postupy zvolené pro vzbuzení zájmu dětí. Převažoval v nich didaktismus a slovní sdělování (dle doporučeného Rámcového programu rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů). Drobné nedostatky byly shledány v oblasti psychohygieny, podceněno je plánování činností. Úroveň spontánních i řízených aktivit byla hodnocena jako dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Vzhledem k začátku školního roku jsou mladší děti vedeny zejména ke zvládnutí orientace v prostoru. Rozvoj jemné motoriky probíhá při manipulaci s drobnými předměty, stavebnicemi nebo výtvarným materiálem. Děti přiměřeně zručně pracují s pastelkami, papírem, nůžkami. V pohybových činnostech nejstarší z nich již koordinují pohyb s hudbou. Jsou pravidelně vedeny ke zpěvu s doprovodem klavíru, repertoár a výběr písní je vhodně volený. Úroveň prací, výtvorů a výrobků odpovídá zvláštnostem dětského výtvarného projevu. Vzájemné vztahy jsou příznivé, nekonfliktní, sebeobslužné návyky dětí dobré. Záměrem pro nadcházející období je podávání tzv. postupné svačiny a tím prodloužení času pro volné hry.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávací činnosti

Oblast průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacích činností byla souhrnně hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Zahořany, okres Domažlice vydaná Obcí Zahořany č.j. 276/02 dne 2. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje č.j. ŠMS/2269/02 dne 13. listopadu 2002 s účinností od 1. ledna 2002
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy č.j. 224/03 ze dne 5. září 2003 vydané Obcí Zahořany s účinností od 1. srpna 2003
4. Kopie dokladu odborné a pedagogické způsobilosti ředitelky mateřské školy
5. Rozhodnutí o přijetí do MŠ dětí zapsaných ve školním roce 2004/2005 vydaná ředitelkou
6. Přehled výchovné práce, denní docházka a evidenční listy dětí – školní rok 2004/2005
7. Školní a třídní vzdělávací program „Z pohádky do pohádky“ – pro školní rok 2004/2005
8. „Vnitřní řád“ a „Školní řád“ (s přílohami) z 1. září 2002
9. Pracovní náplně a kompetence personálu pro školní rok 2004/2005
10. Rozpis přímé výchovné práce učitelek pro školní rok 2004/2005
11. Přehled dalšího vzdělávání – školní rok 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005
12. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
13. Kniha úrazů
14. Inspekční zpráva č.j. 041 31/99 1204 ze dne 12. března 1999

ZÁVĚR

Vedení mateřské školy vytváří pro její výchovně-vzdělávací činnost základní a nezbytné předpoklady. Nedostatkem je, že chybí pravidelné další vzdělávání pedagogických pracovníků. Málo zřetelné je také metodické vedení nekvalifikované učitelky, kontrolní a hodnotící systém.

Potřebná pozornost je věnována materiálnímu zabezpečení. V součinnosti se zřizovatelem pečuje ředitelka o průběžné zlepšování či obnovu vnitřního i vnějšího vybavení a vzhled školy.

Sledovaný denní program obsahoval některé prvky podněcující k objevování a poznávání. Jeho součástí byly i kvalitní aktivity zaměřené na pohybový rozvoj dětí. Nedostatky se týkaly oblasti psychohygieny, plánování činností a částečně také výběru metod a forem práce.

Vývoj školy od poslední inspekce.

Od roku 1999 dosáhla oblast personálních podmínek snížení kvality. Ze dvou pedagogických pracovníků je pouze jedna plně kvalifikovaná. Setrvávají také nedostatky v hodnotícím systému, dalším vzdělávání učitelek, v plánování činností a nízké výpovědní hodnotě příslušné dokumentace. Zůstává naopak příznivé materiální zázemí včetně estetiky prostředí. Mateřská škola dlouhodobě vykazuje nadprůměrnou úroveň tělovýchovných aktivit s využitím dětské jógy. Panují zde velmi pěkné vzájemné vztahy mezi personálem i dětmi. V pedagogickém procesu se objevují vhodné prvky tzv. činnostního učení.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Hana Ratzová

Hana Ratzová v. r.

V Domažlicích dne 3. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. listopadu 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Naděžda Zůnová

Zůnová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Branská 5, 344 01 Domažlice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	25. listopadu 2004	d1-1082/04-1204
Zřizovatel	25. listopadu 2004	d1-1082/04-1204
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.